

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Β΄ Γ΄ & Δ΄
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ Δ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
& ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Διεύθυνση	: Σταδίου 29, 105 59, Αθήνα	ΠΡΟΣ:	ε-Ε.Φ.Κ.Α.
Πληροφορίες	: Ε. Βρέκου, Αθ. Λυκουργιάς, Α. Λυτροκάπη, Χρ. Γκιουλέκα, Π. Καρτσακλή Ειρ. Συμεωνίδου Π. Νιάρχος		α. Γραφείο Διοικητή β. Γενική Διεύθυνση Συντάξεων γ. Γενική Διεύθυνση Συντάξεων Δημοσίου Τομέα δ. Γενική Διεύθυνση Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών ε. Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
Τηλέφωνο	: 2131516791, 2131516815, 2131516797, 2131516786, 2131516747, 2131516777, 2131516085	ΚΟΙΝ. :	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Ηλ. Ταχ.	: synparoxes@ypakp.gr intaffairs@ypakp.gr dproyp@ypakp.gr		α. Γραφείο Υπουργού β. Γραφείο Υφυπουργού Κ.Α. γ. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Κ.Α. ενταύθα

ΘΕΜΑ: «Οδηγίες για την εφαρμογή του συντελεστή αύξησης συντάξεων της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 από 01.01.2023»

Σχετ.: Η με Α.Π. 126331/28.12.2022 κοινή Υπουργική Απόφαση (Β΄ 6949)

Σας ενημερώνουμε ότι εκδόθηκε η υπ' αρ. 126331/28.12.2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων σχετικά με τον καθορισμό του συντελεστή αύξησης συντάξεων της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 (Α' 85) και παρέχουμε τις κάτωθι διευκρινήσεις.

Περιεχόμενα

1. Συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016.....2
2. Αύξηση ήδη καταβαλλομένων από τον ε-ΕΦΚΑ την 31η.12.2022 συντάξεων 4

3. Μεθοδολογία εφαρμογής της αύξησης στις ήδη καταβαλλόμενες έως 31.12.2022 συντάξεις - Προσωπικές Διαφορές	5
3.1. Είδη προσωπικών διαφορών.....	5
3.1. Εφαρμογή συντελεστή αύξησης σε συντάξεις που έχουν υπολογιστεί με βάση τις διατάξεις του ν.4387/2016 με έναρξη καταβολής από 01.10.2019 μέχρι 31.12.2022.....	8
3.2. Εφαρμογή συντελεστή αύξησης σε συντάξεις που έχουν υπολογιστεί με βάση τις προγενέστερες του ν.4387/2016 διατάξεις με έναρξη καταβολής έως 12.05.2016.....	8
3.3. Εφαρμογή συντελεστή αύξησης σε συντάξεις που έχουν υπολογιστεί με βάση τις διατάξεις του ν.4387/2016 με έναρξη καταβολής από 13.05.2016 έως και 30.09.2019	15
4. Εθνική Σύνταξη νέων απονομών από 01.01.2023.....	17
5. Ανταποδοτική Σύνταξη νέων απονομών από 01.01.2023.....	18
6. Ανώτατο όριο κύριας και επικουρικής σύνταξης.....	18
7. Κατώτατο όριο σύνταξης λόγω θανάτου και κατώτατο όριο σύνταξης λόγω εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής νόσου.....	19
8. Βασική Σύνταξη π. ΟΓΑ	20
9. Σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα του ν. 1296/1982 (Α' 128) που καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΑ	20
10. Επίδομα ανασφάλιστου υπερήλικα του άρθρου 93 του ν.4387/2016 που καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΑ	21
11. Επίδομα απολύτου αναπηρίας του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 και Επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 ...	21
11.1. Επίδομα απολύτου αναπηρίας παλαιών ασφαλισμένων.....	21
11.2. Επίδομα απολύτου αναπηρίας νέων ασφαλισμένων	22
11.3 Επίδομα απολύτου αναπηρίας πρώην ΟΓΑ	23
11.4. Επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 συνταξιούχων του δημοσίου.....	23
11.5. Εξωιδρυματικό επίδομα e-ΕΦΚΑ – άρθρο 42 του ν. 1140/1981	24
12. Συντάξεις απασχολούμενων συνταξιούχων γήρατος.....	24
13. Συντάξεις λόγω θανάτου μετά την πρώτη ζετία καταβολής.....	24
14. Προσωρινές συντάξεις και Προκαταβολές σύνταξης	24
15. Προσυνταξιοδοτικές παροχές και συμπληρώματα προσυνταξιοδοτικού.....	26
16. Επικουρικές Συντάξεις	26
17. Κατάργηση της παρακράτησης ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων του άρθρου 29 του ν.3986/2011 ...	26

1. Συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 (Α' 85) «4. α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης αυξάνεται από την 1.1.2023 κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου διά του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή.».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν.4387/2016 (Α' 85) «1. Σε εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του Ε.Φ.Κ.Α. και των θεμελιωδών αρχών των άρθρων 1 και 2, οι ρυθμίσεις των άρθρων 4 - 20 του Κεφαλαίου Β' εφαρμόζονται και στους ασφαλισμένους των φορέων, τομέων,

κλάδων και λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. του άρθρου 53, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων, ειδικών ρυθμίσεων των άρθρων που ακολουθούν και με εξαίρεση των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' που, από τη φύση τους, ρυθμίζουν αποκλειστικά τη σχέση των δημοσίων ή στρατιωτικών υπαλλήλων με την υπηρεσία τους.».

Σύμφωνα με το εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν.4387/2016 (Α' 85) «1. Οι ήδη καταβαλλόμενες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κύριες συντάξεις, πλην όσων χορηγούνται από τον πρώην Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) και όσων χορηγούνται από το πρώην Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) και δεν έχουν επανυπολογισθεί ή υπολογισθεί δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 23α του κ.ν. 792/1978 (Α' 220), αναπροσαρμόζονται αποκλειστικά με μηχανογραφικές διαδικασίες, σύμφωνα με την ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 14, σε συνδυασμό με τα άρθρα 7, 8, 27, 28, 30 και 12, βάσει των ειδικότερων ρυθμίσεων της επόμενης παραγράφου.».

Σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4997/2022 (Α' 219) με τίτλο «Διαδικασία αναπροσαρμογής συντάξεων με βάση τον τιμάρημο και την αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος», «Η κοινή απόφαση της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί του καθορισμού με κοινή υπουργική απόφαση του συνολικού ποσού της σύνταξης που αυξάνεται από την 1η.1.2023 κατ' έτος, εκδίδεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Εισηγητική Έκθεση του κρατικού προϋπολογισμού. Διαφορές μεταξύ των στοιχείων της Εισηγητικής Έκθεσης του κρατικού προϋπολογισμού και των αντίστοιχων στοιχείων που δημοσιεύει η Ελληνική Στατιστική Αρχή λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό του συντελεστή αύξησης των συντάξεων στην απόφαση του πρώτου εδαφίου που αφορά στο αμέσως επόμενο έτος και αποδίδονται.»

Με την σχετική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ορίστηκε ο συντελεστής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016, για την αύξηση ποσών συντάξεων και επιδομάτων, η αναπροσαρμογή των οποίων πραγματοποιείται με βάση την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016. Ειδικότερα ορίστηκε ότι το συνολικό ποσό των κύριων συντάξεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) με έναρξη καταβολής μέχρι και την 31^η.12.2022 αυξάνεται από την 01.01.2023 κατά επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τις εκατό (7,75%). Το ανωτέρω ποσοστό αύξησης προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος έτους 2022, το οποίο, με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Εισηγητική Έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2023, ανέρχεται σε πέντε και έξι δέκατα επί τοις εκατό (5,6%), και του ποσοστού μεταβολής του Μέσου Ετήσιου Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή έτους 2022, το οποίο, με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Εισηγητική Έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2023, ανέρχεται σε εννέα και εννέα δέκατα τοις εκατό (9,9%), διαιρούμενο δια του δύο (2), και δεν υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό μεταβολής του Μέσου Ετήσιου Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή έτους 2022.

Με βάση τα ανωτέρω ο συντελεστής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 ορίζεται σε 1,0775.

Κάτωθι αναλύονται ανά κεφάλαιο τα μεγέθη που επηρεάζονται από τον συντελεστή της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

2. Αύξηση ήδη καταβαλλομένων από τον e-ΕΦΚΑ την 31η.12.2022 συντάξεων

Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 (Α' 85) «4. α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης αυξάνεται από την 1.1.2023 κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου διά του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή.».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν.4387/2016 (Α' 85) «1. Σε εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του Ε.Φ.Κ.Α. και των θεμελιωδών αρχών των άρθρων 1 και 2, οι ρυθμίσεις των άρθρων 4 - 20 του Κεφαλαίου Β' εφαρμόζονται και στους ασφαλισμένους των φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. του άρθρου 53, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων, ειδικών ρυθμίσεων των άρθρων που ακολουθούν και με εξαίρεση των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' που, από τη φύση τους, ρυθμίζουν αποκλειστικά τη σχέση των δημοσίων ή στρατιωτικών υπαλλήλων με την υπηρεσία τους.».

Σύμφωνα με το εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν.4387/2016 (Α' 85) «1. Οι ήδη καταβαλλόμενες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κύριες συντάξεις, πλην όσων χορηγούνται από τον πρώην Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) και όσων χορηγούνται από το πρώην Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) και δεν έχουν επανυπολογισθεί ή υπολογισθεί δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 23α του κ.ν. 792/1978 (Α' 220), αναπροσαρμόζονται αποκλειστικά με μηχανογραφικές διαδικασίες, σύμφωνα με την ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 14, σε συνδυασμό με τα άρθρα 7, 8, 27, 28, 30 και 12, βάσει των ειδικότερων ρυθμίσεων της επόμενης παραγράφου.».

Εφαρμογή

Με βάση την παρ. 4 του άρθρου 14, την παρ. 1 του άρθρου 27 και το εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν.4387/2016 (Α' 85), ο συντελεστής αύξησης επηρεάζει:

1. **Ως προς το είδος της σύνταξης:** Κάθε είδους κύρια σύνταξη που καταβάλλεται από τον e-ΕΦΚΑ, δηλαδή κύριες συντάξεις λόγω γήρατος, γήρατος λόγω αναπηρίας, λόγω αναπηρίας και λόγω θανάτου.
  2. **Ως προς την προέλευση της σύνταξης:** Κάθε είδους κύρια σύνταξη που καταβάλλεται από τον e-ΕΦΚΑ, ανεξαρτήτως του πρώην φορέα, τομέα, κλάδου, λογαριασμού με τις διατάξεις του οποίου απονεμήθηκε αυτή, συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου, του π. ΟΓΑ και του π. ΝΑΤ.
  3. **Ως προς την ημερομηνία έναρξης καταβολής της σύνταξης:** Όλες τις κύριες συντάξεις που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ, με έναρξη καταβολής μέχρι και την 31.12.2022.
- Ειδικότερα, επηρεάζονται:**

- 3.1. οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις την 31.12.2022 που έχουν απονεμηθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016 και έχουν επανυπολογιστεί με βάση τα άρθρα 14 και 33 του ν.4387/2016 και την υπ' αρ. Φ.11321/οικ.10772/382/9.3.2021 Απόφαση του

Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Νέα αναπροσαρμογή κύριων συντάξεων - προστασία καταβαλλόμενων συντάξεων» (Β' 1082).

- 3.2.** οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις την 31.12.2022 που έχουν απονεμηθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016 και δεν έχει ολοκληρωθεί ο επανυπολογισμός τους με βάση τα άρθρα 14 και 33 του ν.4387/2016.
- 3.3.** οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις την 31.12.2022 που έχουν απονεμηθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016 και δεν υπόκεινται σε επανυπολογισμό με βάση τα άρθρα 14 και 33 του ν.4387/2016, δηλαδή οι συντάξεις του π. ΟΓΑ και όσων χορηγούνται από το πρώην Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) και δεν έχουν επανυπολογισθεί ή υπολογισθεί δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 23α του κ.ν. 792/1978 (Α' 220).
- 3.4.** Οι καταβαλλόμενες από 13.05.2016 και έπειτα, που υπολογίζονται με βάση το ν.4387/2016 και με έναρξη καταβολής έως και 31.12.2022. Συντάξεις που θα απονεμηθούν από 01.01.2023, αλλά η ημερομηνία έναρξης καταβολής τους, ανατρέχει με βάση τη νομοθεσία, μέχρι και 31.12.2022, καταλαμβάνονται από τις αυξήσεις, για μηνιαίες συντάξεις από 01.01.2023 και έπειτα. Σημειώνεται ότι η ημερομηνία υποβολής της αίτησης αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τον καθορισμό της έναρξης καταβολής της σύνταξης. Ειδικότερα, για τις συντάξεις γήρατος και θανάτου, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν.4554/2018, ήτοι καταβάλλονται από την 1^η ημέρα του επόμενου της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης μήνα. Άρα, από τις αυξήσεις καταλαμβάνονται αιτήσεις συνταξιοδότησης, με ημερομηνία υποβολής μέχρι και 30.11.2022. Ως προς τις συντάξεις λόγω θανάτου συνταξιούχου, εάν ο θάνατος επέλθει εντός του Νοεμβρίου 2022, η έναρξη καταβολής της σύνταξης λόγω θανάτου είναι η 1^η Δεκεμβρίου, επομένως η τελευταία θα αυξηθεί με βάση το συντελεστή αύξησης συντάξεων ως ήδη καταβαλλόμενη την 31.12.2022. Ωστόσο, εάν ο θάνατος επέλθει εντός του Δεκεμβρίου 2022, η έναρξη καταβολής της σύνταξης λόγω θανάτου είναι η 1^η Ιανουαρίου, επομένως και πάλι, η σύνταξη του θανόντος θα αυξηθεί με βάση το συντελεστή αύξησης συντάξεων ως ήδη καταβαλλόμενη την 31.12.2022 και στη συνέχεια θα γίνει η μεταβίβαση της αυξημένης σύνταξης.

3. Μεθοδολογία εφαρμογής της αύξησης στις ήδη καταβαλλόμενες έως 31.12.2022 συντάξεις - Προσωπικές Διαφορές

3.1. Είδη προσωπικών διαφορών

Προκειμένου να καταστούν σαφέστερα τα παραδείγματα των επόμενων υποκεφαλαίων, κρίνεται σκόπιμη η καταγραφή των ειδών των προσωπικών διαφορών που προκύπτουν, αναλόγως της ημερομηνίας έναρξης καταβολής της σύνταξης, και εάν αυτές είναι συμψηφιστές με την επικείμενη αύξηση. Ειδικότερα, διακρίνονται οι εξής κατηγορίες προσωπικών διαφορών:

A. Προσωπικές διαφορές για συντάξεις με έναρξη καταβολής από 13.05.2016 (υπολογισμός σύνταξης με τις διατάξεις του ν.4387/2016)

1. **Θετική προσωπική διαφορά της παρ. 2 του άρθρου 94 του ν.4387/2016:** Σε περίπτωση συντάξεων με έναρξη καταβολής από 13.05.2016 έως και 31.12.2018, που υπολογίζονται με βάση το ν.4387/2016, εφαρμογή έχει η παρ. 2 του άρθρου 94 του ν.4387/2016. Η διαφορά

μεταξύ του ποσού της σύνταξης που προκύπτει με τους κανόνες υπολογισμού πριν το ν.4387/2016 και του ποσού της σύνταξης που προκύπτει με τους κανόνες υπολογισμού του ν.4387/2016 αποτελεί **θετική προσωπική διαφορά**, η οποία, με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 14 του ίδιου νόμου, συμψηφίζεται κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή της με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων.

2. **Αρνητικές προσωπικές διαφορές των εδαφίων α' και γ' της παρ. 3α των άρθρων 14 και 33 του ν.4387/2016:** Σε περίπτωση συντάξεων με έναρξη καταβολής από 13.05.2016 έως και 30.09.2019, που υπολογίζονται με βάση το ν.4387/2016, εφαρμογή έχει η παρ. 3α του άρθρου 14 του ν.4387/2016. Οι τυχόν προκύπτουσες αυξήσεις με βάση τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης του Πίνακα 2 χορηγούνται από 01.10.2019, ως **αρνητική προσωπική διαφορά** του εδ. α' της παρ. 3^α του άρθρου 14 και 33, δηλαδή αύξηση της ανταποδοτικής σύνταξης, η οποία χορηγείται άμεσα ως αύξηση της ανταποδοτικής, χωρίς δοσολόγιο από 01.10.2019, και δεν συμψηφίζεται με τις αυξήσεις συντάξεων. Αντιθέτως, τυχόν προκύπτουσες μειώσεις με βάση τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης του Πίνακα 2 οδηγούν στη δημιουργία ιδιόμορφης προσωπικής διαφοράς του εδαφίου γ' της παρ. 3α του άρθρου 14 και 33 του ν.4387/2016 που συνεχίζει να χορηγείται από 01.10.2019 ως **προσωπική διαφορά**, χωρίς να συμψηφίζεται με τις αυξήσεις συντάξεων.

***Β. Προσωπικές διαφορές για συντάξεις με έναρξη καταβολής έως και 12.05.2016
(υπολογισμός σύνταξης με προϊσχύουσες του ν.4387/2016 διατάξεις)***

3. **Θετική προσωπική διαφορά της παρ. 2β του άρθρου 14 και 33 του ν.4387/2016:** Σε περίπτωση συντάξεων με έναρξη καταβολής μέχρι 12.05.2016, οι οποίες υπόκεινται σε επανυπολογισμό και αναπροσαρμογή βάσει των άρθρων 14 και 33 του ν.4387/2016, όταν το σύνολο των καταβαλλομένων την 12.05.2016 κύριων συντάξεων είναι μεγαλύτερο από τη σύνταξη που προκύπτει από την αναπροσαρμογή και τον επανυπολογισμό από 13.05.2016, προκύπτει **θετική προσωπική διαφορά**, το ποσό της οποίας εξακολουθεί να καταβάλλεται στο δικαιούχο, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016. Ο τρόπος καταβολής της θετικής προσωπικής διαφοράς περιγράφεται στην παρ. 2β του άρθρου 14.
4. **Αρνητική προσωπική διαφορά της παρ. 2γ του άρθρου 14 και 33 του ν.4387/2016:** Σε περίπτωση συντάξεων με έναρξη καταβολής μέχρι 12.05.2016, οι οποίες υπόκεινται σε επανυπολογισμό και αναπροσαρμογή βάσει των άρθρων 14 και 33 του ν.4387/2016, όταν το σύνολο των καταβαλλομένων την 12.05.2016 κύριων συντάξεων είναι μικρότερο από τη σύνταξη που προκύπτει από την αναπροσαρμογή και τον επανυπολογισμό από 13.05.2016, προκύπτει **αρνητική προσωπική διαφορά**. Το ποσό της, αποτελεί κατ' ουσίαν αύξηση της ανταποδοτικής σύνταξης, η οποία δεν συμψηφίζεται με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, και καταβάλλεται στους δικαιούχους τμηματικά, αρχής γενομένης της 01.01.2019 και μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Η τελευταία δόση (5/5) καταβάλλεται από 01.01.2023 στους δικαιούχους μαζί με την αύξηση συντάξεων. Ο τρόπος καταβολής της αρνητικής προσωπικής διαφοράς περιγράφεται στην παρ. 2γ του άρθρου 14.
5. **Θετική Προσωπική Διαφορά του εδ.β' της παρ.3βγ των άρθρων 14 και 33 του ν.4387/2016:** Με σκοπό την προστασία των καταβαλλομένων την 30.09.2019 συντάξεων, η

παρ. 3β των άρθρων 14 και 33 του ν.4387/2016, θεσπίζει και μία νέα προσωπική διαφορά, η οποία αφορά τη σύγκριση της προσωπικής διαφοράς που προκύπτει από τον Πίνακα 1, με εκείνη που προκύπτει από τον Πίνακα 2. Όταν η προσωπική διαφορά του Πίνακα 1 είναι μεγαλύτερη εκείνης του Πίνακα 2, δημιουργείται προσωπική διαφορά του άρθρου 14 παρ.3βγ εδ.β', η οποία ακολουθεί τους κανόνες της **θετικής προσωπικής διαφοράς**, ήτοι συμψηφίζεται κατ' έτος μέχρι την πλήρη εξάλειψή της με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4^α του άρθρου 8.

- 6. Αρνητική Προσωπική Διαφορά του εδ.α' της παρ.βγ των άρθρων 14 και 33 του ν.4387/2016:** Αντιθέτως, όταν η προσωπική διαφορά του Πίνακα 1 είναι μικρότερη εκείνης του Πίνακα 2, δημιουργείται προσωπική διαφορά του άρθρου 14 παρ.βγ εδ.α', η οποία ακολουθεί τους κανόνες της **αρνητικής προσωπικής διαφοράς**, ήτοι αυξάνει την ανταποδοτική σύνταξη του δικαιούχου σταδιακά και ισόποσα κατά 1/5 του ποσού της, αρχής γενομένης της 01.10.2019, και μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2024. Η 4^η δόση της παρούσας προσωπικής διαφοράς καταβάλλεται από 01.01.2023 μαζί με την αύξηση συντάξεων, ενώ η 5^η και τελευταία δόση θα καταβληθεί από 01.01.2024.

Στον ακόλουθο Πίνακα απεικονίζεται το δοσολόγιο της αρνητικής προσωπικής διαφοράς της παρ. 2γ (περ. 2.2), καθώς και της αρνητικής προσωπικής διαφοράς παρ. 3βγ εδ.α' (περ. 2.4).

	Περίοδος	Αρνητική Προσωπική Διαφορά παρ.2γ	Αρνητική Προσωπική Διαφορά παρ. 3βγ εδ.α'.
1.	01.01.2019 με 30.09.2019	1/5	0/5
2.	01.10.2019 με 31.12.2019	1/5	1/5
3.	01.01.2020 με 31.12.2020	2/5	1/5
4.	01.01.2021 με 31.12.2021	3/5	2/5
5.	01.01.2022 με 31.12.2022	4/5	3/5
6.	01.01.2023 με 31.12.2023	5/5	4/5
7.	01.01.2024 και έπειτα	5/5	5/5

Με βάση τα ανωτέρω και αναλόγως της φύσης της προσωπικής διαφοράς:

Στις **αρνητικές προσωπικές διαφορές** (και συγκεκριμένα στις **περιπτώσεις 2, 4 και 6**): ο συντελεστής αύξησης συντάξεων εφαρμόζεται στο μικτό (προ κρατήσεων και προ φόρου) ποσό εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης, όπως αυτό διαμορφώνεται κατά τη λήξη του δοσολογίου αύξησης, ήτοι από 01.01.2023 για συντάξεις με δοσολόγιο μόνον από τον πρώτο επανυπολογισμό του ν.4387/2016, και 01.01.2024 για συντάξεις με δοσολόγιο και από τον δεύτερο επανυπολογισμό του ν.4670/2020. Η αύξηση δεν επηρεάζει τους επανυπολογισμούς, ούτε τα δοσολόγια καταβολής της αρνητικής προσωπικής διαφοράς, αντιθέτως καταβάλλεται ολόκληρη από 01.01.2023, μαζί με την 5^η δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς του πρώτου

επανυπολογισμού και την 4^η δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς του δεύτερου επανυπολογισμού. Η 5^η και τελευταία δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς της παρ. 3βγ εδ.β', θα καταβληθεί από 01.01.2024, και δεν επηρεάζεται ως προς το ποσό της από την αύξηση συντάξεων.

Στις **θετικές προσωπικές διαφορές** (και συγκεκριμένα στις **περιπτώσεις 1, 3 και 5**): η αύξηση που προκύπτει από 01.01.2023 συμψηφίζεται με την θετική προσωπική διαφορά. Πρακτικά, ο συντελεστής αύξησης εφαρμόζεται στο μικτό (προ κρατήσεων και προ φόρου) ποσό εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί μετά από τον τυχόν επανυπολογισμό με βάση τον ν.4387/2016 και τον ν.4670/2020. Εάν το νέο καταβαλλόμενο προ φόρου ποσό υπερβαίνει το ποσό που καταβαλλόταν με βάση τις προϊσχύουσες του ν.4387/2016 διατάξεις ή με βάση τον πρώτο επανυπολογισμό του ν.4387/2016, η προσωπική διαφορά εξαλείφεται. Εάν το νέο καταβαλλόμενο προ φόρου ποσό δεν υπερβαίνει το παλαιό, τότε η προσωπική διαφορά μειώνεται και συνεχίζει καταβαλλόμενη.

Σε μη υποκείμενες σε επανυπολογισμό συντάξεις (δηλαδή σε όσες χορηγούνται από τον πρώην Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) και σε όσες χορηγούνται από το πρώην Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) και δεν έχουν επανυπολογισθεί ή υπολογισθεί δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 23α του κ.ν. 792/1978 (Α' 220)), η αύξηση πραγματοποιείται στο ποσό σύνταξης αφαιρουμένων των λοιπών κρατήσεων πλην της κράτησης υπέρ υγειονομικής περίθαλψης, η οποία υπολογίζεται στο αυξημένο ποσό σύνταξης.

Πιο αναλυτικά, ως προς την εφαρμογή της αύξησης στις ήδη καταβαλλόμενες έως 31.12.2022 συντάξεις του e-ΕΦΚΑ:

3.1. Εφαρμογή συντελεστή αύξησης σε συντάξεις που έχουν υπολογιστεί με βάση τις διατάξεις του ν.4387/2016 με έναρξη καταβολής από 01.10.2019 μέχρι 31.12.2022

Ο συντελεστής αύξησης εφαρμόζεται **στο μικτό προ κρατήσεων και φόρου ποσό εθνικής σύνταξης και ανταποδοτικής σύνταξης**, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί έως την 31.12.2022.

Παράδειγμα συνταξιούχου χωρίς προσωπική διαφορά με έναρξη καταβολής σύνταξης από 01.10.2019 έως και 31.12.2022

	Σύνταξη έως 31.12.2022	Σύνταξη από 01.01.2023
<i>Εθνική σύνταξη</i>	384€	*7,75% = 413,76€
<i>Ανταποδοτική σύνταξη</i>	616€	*7,75% = 663,74€
<i>Μικτό προ κρατήσεων</i>	1000€	*7,75% = 1.077,50€
<i>Εισφορά Υγείας</i>	-60€	-64,65€
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	940€	1.012,85€

3.2. Εφαρμογή συντελεστή αύξησης σε συντάξεις που έχουν υπολογιστεί με βάση τις προγενέστερες του ν.4387/2016 διατάξεις με έναρξη καταβολής έως 12.05.2016

Παράδειγμα 1: Σύνταξη με έναρξη καταβολής προ ν. 4387/2016 – Με θετική προσωπική διαφορά της παρ. 2β του άρθρου 14 – 33 του ν.4387/2016 – Μείωση θετικής ΠΔ λόγω αύξησης συντάξεων

Έστω «παλαιός» συνταξιούχος, προ του ν.4387/2016. Με βάση το προϊσχύον του ν.4387/2016 καθεστώς, ο συνταξιούχος αυτός ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 429,80€, μετά την αφαίρεση των αναλογούντων κρατήσεων. Η σύνταξή του είναι επανυπολογιστέα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

Με βάση τον επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό ύψους 347,42€. Με βάση την παρ. 2β του άρθρου 14 του ν.4387/2016, επειδή το ποσό της απονεμόμενης σύνταξης υπολείπεται του ποσού της σύνταξης που θα απονεμόταν κατά το προϊσχύον καθεστώς, το ποσό της διαφοράς καταβάλλεται στο δικαιούχο ως θετική προσωπική διαφορά, η οποία συμψηφίζεται με την εκάστοτε αύξηση των συντάξεων βάσει της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

Ο συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 εφαρμόζεται στο μικτό προ κρατήσεων και προ φόρου ποσό εθνικής και ανταποδοτικής, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί 31.12.2022 (Στήλη 2). Όταν η καθαρή αύξηση που προκύπτει είναι μικρότερη από τη θετική προσωπική διαφορά, τότε η νέα προσωπική διαφορά ισούται με τη διαφορά της θετικής προσωπικής διαφοράς και του καθαρού ποσού αύξησης.

	(1)	(2)	(3)
	<i>Παλαιό ποσό (προ ν. 4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (άρ. 14 & 33 ν.4387/2016)</i>	<i>Αυξημένο ποσό (παρ. 4 άρ. 14 ν.4387/2016)</i>
<i>Εθνική</i>	-	256,26	276,12
<i>Ανταποδοτική</i>	-	66,68	71,85
<i>Διαφορά Κ.Ο.</i>	-	46,66	50,27
<i>Σύνολο Μικτών</i>	457,23	369,60	398,24
<i>Κράτηση Υγείας</i>	27,43	22,18	23,89
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	429,80	347,42	374,35
<i>Καθαρή αύξηση 2023</i>	-	-	26,93
<i>Θετική Π.Δ.</i>		82,38	55,45

Παράδειγμα 2: Σύνταξη με έναρξη καταβολής προ ν. 4387/2016 – Με θετική προσωπική διαφορά της παρ. 2β του άρθρου 14 – 33 του ν.4387/2016 – Εξάλειψη θετικής ΠΔ λόγω αύξησης συντάξεων

Έστω «παλαιός» συνταξιούχος, προ του ν.4387/2016. Με βάση το προϊσχύον του ν.4387/2016 καθεστώς, ο συνταξιούχος αυτός ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 553,72€, μετά την αφαίρεση των αναλογούντων κρατήσεων. Η σύνταξή του είναι επανυπολογιστέα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

Με βάση τον επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό ύψους 542,47€. Με βάση την παρ. 2β του άρθρου 14 του ν.4387/2016, επειδή το ποσό της απονεμόμενης σύνταξης υπολείπεται του ποσού της σύνταξης που θα απονεμόταν κατά το προϊσχύον καθεστώς, το ποσό της διαφοράς καταβάλλεται στο δικαιούχο ως θετική προσωπική διαφορά, η οποία συμψηφίζεται με την εκάστοτε αύξηση των συντάξεων βάσει της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

Ο συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 εφαρμόζεται στο μικτό προ κρατήσεων και προ φόρου ποσό εθνικής και ανταποδοτικής, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί 31.12.2022 (Στήλη 2). Όταν η καθαρή αύξηση που προκύπτει είναι μεγαλύτερη από τη θετική προσωπική διαφορά, τότε εξαλείφεται η προσωπική διαφορά.

	(1)	(2)	(3)
	<i>Παλιό ποσό (προ ν. 4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (άρ. 14 & 33 ν.4387/2016)</i>	<i>Αυξημένο ποσό (παρ. 4 άρ. 14 ν.4387/2016)</i>
<i>Εθνική</i>	-	330,24	355,83
<i>Ανταποδοτική</i>	-	246,86	265,99
<i>Σύνολο Μικτών</i>	589,06	577,10	621,82
<i>Κράτηση Υγείας</i>	35,34	34,63	37,31
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	553,72	542,47	584,51
<i>Καθαρή αύξηση 2023</i>	-	-	42,04
<i>Θετική Π.Δ.</i>		11,25	0

Παράδειγμα 3: Σύνταξη με έναρξη καταβολής προ ν. 4387/2016 – Με αρνητική προσωπική διαφορά της παρ. 2γ του άρθρου 14 – 33 του ν.4387/2016

Έστω «παλαιός» συνταξιούχος, προ του ν.4387/2016. Με βάση το προϊσχύον του ν.4387/2016 καθεστώς, ο συνταξιούχος αυτός ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 1.070,42€, μετά την αφαίρεση των αναλογούντων κρατήσεων. Η σύνταξή του είναι επανυπολογιστέα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

Με βάση τον επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό ύψους 1.264,48€. Με βάση την παρ. 2γ του άρθρου 14 του ν.4387/2016, επειδή το ποσό της απονεμόμενης σύνταξης υπερτερεί του ποσού της σύνταξης που θα απονεμόταν κατά το προϊσχύον καθεστώς, το ποσό της διαφοράς καταβάλλεται στο δικαιούχο ως αρνητική προσωπική διαφορά, βάσει δοσολογίου, η τελευταία δόση του οποίου (5/5) καταβάλλεται την 01.01.2023.

Ο συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 εφαρμόζεται στο μικτό προ κρατήσεων και προ φόρου ποσό εθνικής και ανταποδοτικής, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί 31.12.2022 (Στήλη 2). Δεδομένου ότι πρόκειται για σύνταξη με αρνητική προσωπική διαφορά, χορηγείται η αύξηση όπως φαίνεται στη Στήλη (3). Το δοσολόγιο δεν επηρεάζεται.

	(1)	(2)	(3)
	<i>Παλαιό ποσό (προ ν. 4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (άρ. 14 & 33 ν.4387/2016)</i>	<i>Αυξημένο ποσό (παρ. 4 άρ. 14 ν.4387/2016)</i>
<i>Εθνική</i>	-	384	413,76
<i>Ανταποδοτική</i>	-	1.062,44	1.144,78
<i>Σύνολο Μικτών</i>	1.354,23	1.446,44	1.558,54
<i>ΕΑΣ (ν.3863/2010, ν.3865/2010)</i>	40,63	101,25	109,10
<i>ν. 4024/2011</i>	22,72	-	-
<i>ν. 4051/2012</i>	25,62	-	-
<i>ν. 4093/2012</i>	126,52	-	-
<i>Κράτηση Υγείας</i>	68,32	80,71	86,97
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	1.070,42	1.264,48	1.362,47
<i>Καθαρή αύξηση 2023</i>	-	-	97,99
<i>Αρνητική Π.Α.</i>	-	194,06	-

Παράδειγμα 4: Σύνταξη με έναρξη καταβολής προ ν. 4387/2016 – Με θετική προσωπική διαφορά της παρ. 2β του άρθρου 14 – 33 του ν.4387/2016 και αρνητική προσωπική διαφορά του ν.4670/2020 της παρ. 3βγ εδ. α'

Έστω «παλαιός» συνταξιούχος, προ του ν.4387/2016. Με βάση το προϊσχύον του ν.4387/2016 καθεστώς, ο συνταξιούχος αυτός ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 1.679,36€, μετά την αφαίρεση των αναλογούντων κρατήσεων. Η σύνταξή του είναι επανυπολογιστέα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

Με βάση τον πρώτο επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων (ποσοστά αναπλήρωσης του Πίνακα 1) προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό ύψους 1678,31€. Με βάση την παρ. 2β του άρθρου 14 του ν.4387/2016, επειδή το ποσό της απονεμόμενης σύνταξης υπολείπεται του ποσού της σύνταξης που θα απονεμόταν κατά το προϊσχύον καθεστώς, το ποσό της διαφοράς καταβάλλεται στο δικαιούχο ως θετική προσωπική διαφορά, η οποία συμψηφίζεται με την εκάστοτε αύξηση των συντάξεων βάσει της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016. Με βάση τον δεύτερο επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων (ποσοστά αναπλήρωσης του Πίνακα 2) προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό 1.766,03€. Με βάση την παρ. 3βγ εδ. α' του άρθρου 14 του ν.4387/2016 (όπως τροποποιήθηκε με τον ν.4670/2020), επειδή το ποσό της Στήλης (3) είναι μεγαλύτερο από το ποσό που προέκυπτε από τη Στήλη (2), η αρνητική προσωπική διαφορά του ν.4670/2020 καταβάλλεται σε πέντε δόσεις.

Ο συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 εφαρμόζεται στο μικτό προ κρατήσεων και προ φόρου ποσό εθνικής και ανταποδοτικής, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί 31.12.2022 (Στήλη 3). Η θετική προσωπική διαφορά του ν.4387/2016 μηδενίζεται. Από το καταβαλλόμενο ποσό την 01.01.2023 αφαιρείται η τελευταία δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς του ν.4670/2020.

	(1)	(2)	(3)	(4)
	<i>Παλαιό ποσό (προ ν. 4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4670/2020)</i>	<i>Αυξημένο ποσό (παρ. 4 άρ. 14 ν.4387/2016)</i>
<i>Εθνική</i>	-	384	384	413,76
<i>Ανταποδοτική</i>	-	1.515,40	1.614,68	1739,82
<i>Σύνολο Μικτών</i>	2.773,40	1899,40	1998,68	2.153,58
<i>ΕΑΣ (ν.3863/2010, ν.3865/2010)</i>	277,34	113,96	119,92	150,75
<i>ν. 4024/2011</i>	259,21	-	-	
<i>ν. 4051/2012</i>	112,42	-	-	
<i>ν. 4093/2012</i>	318,67	-	-	
<i>Κράτηση Υγείας</i>	126,40	221,09	112,72	110,88
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	1.679,36	1678,31	1766,03	1891,95
<i>Καθαρή αύξηση 2023</i>	-	-		
<i>Θετική Π.Α. 4387</i>		1,05		0
<i>Αρνητική Π.Α. 4670</i>			86,67	
<i>5^η δόση 4670 (καταβολή από 01.01.2024)</i>				17,33

Δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές αφαιρείται η τελευταία δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς που προέκυψε με βάση το ν.4670/2020, οι τελικές κρατήσεις διενεργούνται, όπως και σήμερα στο ποσό σύνταξης αφαιρουμένης της τελευταίας δόσης.

Παράδειγμα 5: Σύνταξη με έναρξη καταβολής προ ν. 4387/2016 – Με αρνητική προσωπική διαφορά της παρ. 2γ του άρθρου 14 – 33 του ν.4387/2016 και μεγαλύτερη αρνητική προσωπική διαφορά του ν.4670/2020 της παρ. 3

Έστω «παλαιός» συνταξιούχος, προ του ν.4387/2016. Με βάση το προϊσχύον του ν.4387/2016 καθεστώς, ο συνταξιούχος αυτός ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 886,99€, μετά την αφαίρεση των αναλογούντων κρατήσεων. Η σύνταξή του είναι επανυπολογιστέα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

Με βάση τον πρώτο επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων (ποσοστά αναπλήρωσης του Πίνακα 1) προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό ύψους 913,94€. Με βάση την παρ. 2γ του άρθρου 14 του ν.4387/2016, επειδή το ποσό της απονεμόμενης σύνταξης υπερτερεί του ποσού της σύνταξης που θα απονεμόταν κατά το προϊσχύον καθεστώς, το ποσό της διαφοράς καταβάλλεται στο δικαιούχο ως αρνητική προσωπική διαφορά, σε πέντε δόσεις. Με βάση τον δεύτερο επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων (ποσοστά

αναπλήρωσης του Πίνακα 2) προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό 935,50€. Επειδή το ποσό της Στήλης (3) είναι μεγαλύτερο από το ποσό που προέκυπτε από τη Στήλη (2), η διαφορά των δύο ποσών καταβάλλεται ως αρνητική προσωπική διαφορά σε πέντε δόσεις.

Ο συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 εφαρμόζεται στο μικτό προ κρατήσεων και προ φόρου ποσό εθνικής και ανταποδοτικής, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί 31.12.2022 (Στήλη 3). Την 01.01.2023 καταβάλλεται η τελευταία δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς του ν.4387/2016 (Στήλη 2) και η 4^η δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς του ν.4670/2020 (Στήλη 3). Ο συνταξιούχος λαμβάνει το σύνολο της αύξησης. Από το καταβαλλόμενο ποσό την 01.01.2023 αφαιρείται η τελευταία δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς του ν.4670/2020, η οποία θα καταβληθεί από 01.01.2024.

	(1)	(2)	(3)	(4)
	<i>Παλιό ποσό (προ ν. 4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4670/2020)</i>	<i>Αυξημένο ποσό (παρ. 4 άρ. 14 ν.4387/2016)</i>
<i>Εθνική</i>	-	384	384	413,76
<i>Ανταποδοτική</i>	-	588,28	611,21	658,58
<i>Σύνολο Μικτών ν. 4093/2012</i>	993,27	972,28	995,21	1072,34
<i>Κράτηση Υγείας</i>	49,66			
<i>Κράτηση Υγείας</i>	56,62	58,34	59,71	64,34
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	886,99	913,94	935,50	1008
<i>Αρνητική Π.Δ. 4670</i>		26,95	48,51	
<i>5^η δόση 4670 (καταβολή από 01.01.2024)</i>			4,31	

Δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές αφαιρείται η τελευταία δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς που προέκυψε με βάση το ν.4670/2020, οι τελικές κρατήσεις διενεργούνται, όπως και σήμερα, στο ποσό σύνταξης αφαιρουμένης της τελευταίας δόσης.

Παράδειγμα 7: Σύνταξη με έναρξη καταβολής προ ν. 4387/2016 – Με αρνητική προσωπική διαφορά της παρ. 2γ του άρθρου 14 – 33 του ν.4387/2016 και μικρότερη αρνητική προσωπική διαφορά της παρ.3βγ εδ. β του ν.4670/2020

Έστω «παλαιός» συνταξιούχος, προ του ν.4387/2016. Με βάση το προϊσχύον του ν.4387/2016 καθεστώς, ο συνταξιούχος αυτός ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 808,94€, μετά την αφαίρεση των αναλογούντων κρατήσεων. Η σύνταξή του είναι επανυπολογιστέα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

Με βάση τον πρώτο επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων (ποσοστά αναπλήρωσης του Πίνακα 1) προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό ύψους 989,77€. Με βάση την παρ. 2γ του άρθρου 14 του ν.4387/2016, επειδή το ποσό της απονεμόμενης σύνταξης υπερτερεί του ποσού της σύνταξης που θα απονεμόταν κατά το προϊσχύον καθεστώς, το ποσό της

διαφοράς καταβάλλεται στο δικαιούχο ως αρνητική προσωπική διαφορά, σε πέντε δόσεις. Με βάση τον δεύτερο επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων (ποσοστά αναπλήρωσης του Πίνακα 2) προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό 884,36€. Με βάση την παρ. 3βγ εδ. β του άρθρου 14 του ν.4387/2016 (όπως τροποποιήθηκε με τον ν.4670/2020), επειδή το ποσό της Στήλης (3) είναι μικρότερο από το ποσό που προέκυπτε από τη Στήλη (2), ολοκληρώνεται η καταβολή της αρνητικής προσωπικής διαφοράς, και η διαφορά των δύο ποσών καταβάλλεται ως θετική προσωπική διαφορά, η οποία συμψηφίζεται με τις αυξήσεις.

Ο συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 εφαρμόζεται στο μικότο προ κρατήσεων και προ φόρου ποσό εθνικής και ανταποδοτικής, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί 31.12.2022 (Στήλη 3). Την 01.01.2023 καταβάλλεται η τελευταία δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς του ν.4387/2016 (Στήλη 2) και η 4^η δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς του ν.4670/2020 (Στήλη 3). Ο συνταξιούχος λαμβάνει το σύνολο της αύξησης. Από το καταβαλλόμενο ποσό την 01.01.2023 αφαιρείται η τελευταία δόση της αρνητικής προσωπικής διαφοράς του ν.4670/2020, η οποία θα καταβληθεί από 01.01.2024.

	(1)	(2)	(3)	(4)
	<i>Παλαιό ποσό (προ ν. 4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4670/2020)</i>	<i>Αυξημένο ποσό (παρ. 4 άρ. 14 ν.4387/2016)</i>
<i>Εθνική</i>	-	255,36	255,36	275,15
<i>Ανταποδοτική</i>	-	767,59	685,45	738,57
<i>Σύνολο Μικτών</i>	900,22	1052,95	940,81	1013,72
<i>ν. 4093/2012</i>	39,65			
<i>Κράτηση Υγείας</i>	51,63	63,18	56,45	60,82
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	808,94	989,77	884,36	952,90
<i>Αρνητική Π.Δ.</i>		180,83	75,42	
<i>Διαφορά αρνητικών ΠΔ (θετική)</i>			105,41	36,87

Παράδειγμα 8: Σύνταξη με έναρξη καταβολής προ ν. 4387/2016 – Με αρνητική προσωπική διαφορά της παρ. 2γ του άρθρου 14 – 33 του ν.4387/2016 και θετική προσωπική διαφορά του ν.4670/2020

Έστω «παλαιός» συνταξιούχος, προ του ν.4387/2016. Με βάση το προϊσχύον του ν.4387/2016 καθεστώς, ο συνταξιούχος αυτός ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 866,92€, μετά την αφαίρεση των αναλογούντων κρατήσεων. Η σύνταξή του είναι επανυπολογιστέα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.4387/2016.

Με βάση τον πρώτο επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων (ποσοστά αναπλήρωσης του Πίνακα 1) προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό ύψους 955,20€. Με βάση την παρ. 2γ του άρθρου 14 του ν.4387/2016, επειδή το ποσό της απονεμόμενης σύνταξης υπερτερεί του ποσού της σύνταξης που θα απονεμόταν κατά το προϊσχύον καθεστώς, το ποσό της διαφοράς καταβάλλεται στο δικαιούχο ως αρνητική προσωπική διαφορά, σε πέντε δόσεις. Με

βάση τον δεύτερο επανυπολογισμό και την αναπροσαρμογή των συντάξεων (ποσοστά αναπλήρωσης του Πίνακα 2) προκύπτει νέο καθαρό προ φόρου ποσό 783,30€. Με βάση την παρ. 3 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 (όπως τροποποιήθηκε με τον ν.4670/2020), επειδή το ποσό της Στήλης (3) είναι μικρότερο από το ποσό που προέκυπτε από τη Στήλη (1), ολοκληρώνεται η καταβολή της αρνητικής προσωπικής διαφοράς με βάση το δοσολόγιο, και η διαφορά των δύο ποσών καταβάλλεται ως θετική προσωπική διαφορά, η οποία συμψηφίζεται με τις αυξήσεις.

Ο συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 εφαρμόζεται στο μικτό προ κρατήσεων και προ φόρου ποσό εθνικής και ανταποδοτικής, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί 31.12.2022 (Στήλη 3).

Αν το νέο καθαρό προ φόρου ποσό (Στήλη 4) είναι μικρότερο από το καθαρό προ φόρου ποσό της Στήλης 2, τότε καταβάλλεται το αυξημένο ποσό της Στήλης 4 και συνεχίζει να καταβάλλεται προσωπική διαφορά, η οποία αντιστοιχεί στη διαφορά του ποσού της Στήλης 4 και του ποσού της Στήλης 2.

Αντιθέτως, σε περίπτωση που το νέο καθαρό προ φόρου ποσό (Στήλη 4) ήταν μεγαλύτερο από το ποσό της Στήλης 2, τότε θα καταβαλλόταν το ποσό της Στήλης 4 και δεν θα χορηγείτο πλέον προσωπική διαφορά.

	(1)	(2)	(3)	(4)
	<i>Παλιό ποσό (προ ν. 4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4670/2020)</i>	<i>Αυξημένο ποσό (παρ. 4 άρ. 14 ν.4387/2016)</i>
<i>Εθνική</i>	-	288	288	310,32
<i>Ανταποδοτική</i>	-	728,17	545,30	587,57
<i>Σύνολο Μικτών</i>	970,80	1016,17	833,30	897,88
<i>ν. 4093/2012</i>	48,54	-	-	-
<i>Κράτηση Υγείας</i>	55,34	60,67	50	53,87
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	866,92	955,20	783,30	844,01
<i>Π.Δ.</i>		(Α) 88,28	(Θ) 83,63	
<i>Διαφορά ΠΔ (θετική)</i>			171,9	111,19

3.3. Εφαρμογή συντελεστή αύξησης σε συντάξεις που έχουν υπολογιστεί με βάση τις διατάξεις του ν.4387/2016 με έναρξη καταβολής από 13.05.2016 έως και 30.09.2019

Παράδειγμα 1: Σύνταξη με ποσοστά αναπλήρωσης Πίνακα 1 (ν.4387/2016) μικρότερη από Σύνταξη με ποσοστά αναπλήρωσης Πίνακα 2 (ν.4670/2020) – Θετική προσωπική διαφορά του άρθρου 94 του ν.4387/2016

Έστω συνταξιούχος ο οποίος καταθέτει αίτηση συνταξιοδότησης μετά την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016. Με βάση το προϊσχύον του ν. 4387/2016 καθεστώς, ο συνταξιούχος αυτός θα ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 825,21€ (1).

Με βάση τον Πίνακα 1 του άρθρου 8 θα ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη 677,24€. Με βάση το άρθρο 94 παρ. 2 του ν.4387/2016, η θετική προσωπική του διαφορά ανερχόταν σε 147,97€. Με βάση τον Πίνακα 2 του άρθρου 8 θα ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 713,81€. Με βάση το άρθρο 94 παρ. 2, η θετική προσωπική διαφορά μειώθηκε σε 111,40€.

Ο συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 του έτους 2023 εφαρμόζεται στο μικτό προ κρατήσεων και προ φόρου ποσό εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί 31.12.2022. Το ποσό της αύξησης συμψηφίζεται με την θετική προσωπική διαφορά του άρθρου 94, για να προκύψει η νέα μειωμένη προσωπική διαφορά. Σημειώνεται ότι μετά τον συμψηφισμό της θετικής προσωπικής διαφοράς του άρθρου 94, δεν επαναλαμβάνεται η σύγκριση μεταξύ παλαιού προ ν.4387/2016 ποσού και νέου ποσού.

	(1)	(2)	(3)	(4)
	<i>Παλιό ποσό (προ ν. 4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4670/2020)</i>	<i>Αυξημένο ποσό (παρ. 4 άρ. 14 ν.4387/2016)</i>
<i>Εθνική</i>	-	288	288	310,32
<i>Ανταποδοτική</i>	-	432,47	471,37	507,90
<i>Σύνολο Μικτών ν. 4093/2012</i>	924,09	720,47	759,37	818,22
<i>Κράτηση Υγείας</i>	46,21	-	-	-
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	52,67	43,23	45,56	49,09
<i>Θετική Π.Δ. 94</i>	825,21	677,24	713,81	769,13
		147,97	111,4	52,55

Παράδειγμα 2: Σύνταξη με ποσοστά αναπλήρωσης Πίνακα 1 (ν.4387/2016) μεγαλύτερη από Σύνταξη με ποσοστά αναπλήρωσης Πίνακα 2 (ν.4670/2020) – Θετική προσωπική διαφορά του άρθρου 94 και προσωπική διαφορά μη συμψηφιζόμενη με βάση το εδ. τελευταίο της παρ. 3^α του άρθρου 14

Έστω συνταξιούχος ο οποίος καταθέτει αίτηση συνταξιοδότησης μετά την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016. Με βάση το προϊσχύον του ν. 4387/2016 καθεστώς, ο συνταξιούχος αυτός θα ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 1692,01 (1).

Με βάση τον Πίνακα 1 του άρθρου 8 θα ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη 1305.42€. Με βάση το άρθρο 94 παρ. 2 του ν.4387/2016, η θετική προσωπική του διαφορά ανερχόταν σε 96.65€. Με βάση τον Πίνακα 2 του άρθρου 8 θα ελάμβανε καθαρή προ φόρου σύνταξη ύψους 1199,75€. Με βάση το άρθρο 14 παρ. 3α, η εθνική και ανταποδοτική σύνταξη αυξάνονται και προκύπτει νέα μεγαλύτερη θετική προσωπική διαφορά του άρθρου 94 του ν.4387/2016 που ανέρχεται σε 123,07€. Η διαφορά μεταξύ του ποσού που προκύπτει με τον Πίνακα 1 (μεγαλύτερο) και του ποσού που προκύπτει με τον Πίνακα 2 (μικρότερο), συνεχίζει να καταβάλλεται στο δικαιούχο ως μη συμψηφιζόμενη προσωπική διαφορά, για τη διασφάλιση του πρώτου ποσού.

Ο συντελεστής αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 του έτους 2023 εφαρμόζεται στο μικτό προ κρατήσεων και προ φόρου ποσό εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί 31.12.2022. Το ποσό της αύξησης συμψηφίζεται με την θετική προσωπική διαφορά του άρθρου 94, για να προκύψει η νέα μειωμένη θετική προσωπική διαφορά του άρ. 94. Σημειώνεται ότι μετά τον συμψηφισμό της θετικής προσωπικής διαφοράς του άρθρου 94, δεν επαναλαμβάνεται η σύγκριση μεταξύ παλαιού προ ν.4387/2016 ποσού και νέου ποσού. Το ποσό της προσωπικής διαφοράς που προκύπτει για τη διασφάλιση του ποσού του ν.4387/2016 δεν αυξάνεται.

	(1)	(2)	(3)	(4)
	<i>Παλιό ποσό (προ ν. 4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4387/2016)</i>	<i>Νέο ποσό (ν.4670/2020)</i>	<i>Αυξημένο ποσό (παρ. 4 άρ. 14 ν.4387/2016)</i>
<i>Εθνική</i>	-	384	384	413,76
<i>Ανταποδοτική</i>	-	1004,74	892,33	961,49
<i>Σύνολο Μικτών</i>	-	1388,74	1276,33	1375,25
<i>Αύξηση</i>				98,92
<i>Κράτηση Υγείας</i>	-	83,32	76,58	
<i>Καθαρό προ φόρου</i>	1692,01	1305,42	1199,75	
<i>Θετική ΠΔ 94</i>		96,65 (1/4 ΠΔ)	123,07 (1/4 ΠΔ)	24,15
<i>Σύνολο</i>		1485,39	1399,40	1399,40
<i>Μη συμψηφιζόμενη Π.Δ. 14</i>			85,99	85,99

4. Εθνική Σύνταξη νέων απονομών από 01.01.2023

Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 7 του ν.4387/2016 «6. Για την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού η εθνική σύνταξη ορίζεται σε τριακόσια ογδόντα τέσσερα (384) ευρώ μηνιαίως και καταβάλλεται ακέραια εφόσον έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης. [...] Η εθνική σύνταξη αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 του παρόντος.».

Εφαρμογή

Με βάση τα ανωτέρω η εθνική σύνταξη, η οποία μέχρι 31.12.2022 ανερχόταν σε τριακόσια ογδόντα τέσσερα ευρώ (384€), αυξάνεται από 01.01.2023 σε τετρακόσια δεκατρία ευρώ και εβδομήντα έξι λεπτά (413,76 €). Συντάξεις κάθε είδους (γήρατος, αναπηρίας και θανάτου) με έναρξη καταβολής από 01.01.2023 απονέμονται με βάση το ανωτέρω ποσό και τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.4387/2016 περί υπολογισμού της εθνικής σύνταξης. Σημειώνεται ότι εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης, με έναρξη καταβολής μέχρι 31.12.2022 υπάγονται στο Κεφάλαιο 3 της παρούσας και όχι στο παρόν.

Τέλος, επισημαίνεται ότι ποσά που συνδέονται με το εκάστοτε ισχύον ποσό εθνικής σύνταξης (βλ. κάτωθι π.χ. ανώτατο όριο σύνταξης) αναπροσαρμόζονται αντιστοίχως.

5. Ανταποδοτική Σύνταξη νέων απονομών από 01.01.2023

Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το εδάφιο α' της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν.4387/2016 «4.α. Η αναπροσαρμογή των συντάξιμων αποδοχών, για το διάστημα έως και το 2024, διενεργείται κατά τη μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.».

Εφαρμογή

Οι συντάξιμες αποδοχές, για συντάξεις κάθε είδους (γήρατος, αναπηρίας, θανάτου) με έναρξη καταβολής από 01.01.2023, αναπροσαρμόζονται με βάση τα ανωτέρω και όχι με βάση το συντελεστή της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016. Οι πίνακες αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών, βάσει της μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), αποστέλλονται με σχετικό έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων στον e-ΕΦΚΑ, μόλις τα στοιχεία καταστούν διαθέσιμα από την ΕΛ.ΣΤΑΤ.

6. Ανώτατο όριο κύριας και επικουρικής σύνταξης

Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 120 του ν. 4623/2019 «1. Το συνολικό ακαθάριστο ποσό κάθε μηνιαίας κύριας σύνταξης ή περισσότερων της μιας συντάξεων λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου που χορηγούνται από τον ΕΦΚΑ και εφόσον μέρος του χρόνου ασφάλισης διανύθηκε ή ανάγεται έως και 31.12.2016, ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο στο δωδεκαπλάσιο της εθνικής σύνταξης της παραγράφου 6 του άρθρου 7 του ν. 4387/2016 (Α' 85) που αντιστοιχεί σε είκοσι χρόνια ασφάλισης, όπως το ποσό αυτής ισχύει κάθε φορά. Το οριζόμενο στο προηγούμενο εδάφιο ανώτατο όριο καταλαμβάνει και τις κάθε είδους προσαυξήσεις της σύνταξης ή των συντάξεων, ενώ δεν καταλαμβάνει τα ποσά των χορηγούμενων από τον ΕΦΚΑ επιδομάτων αναπηρίας. 2. Το ανώτατο όριο της παραγράφου 1 εφαρμόζεται και στις συντάξεις που έχουν χορηγηθεί έως και τις 12.5.2016 ή ανατρέχουν στην ίδια ημερομηνία και οι οποίες επανυπολογίστηκαν με βάση τα άρθρα 14 και 33 του ν. 4387/2016 όπως ισχύουν. Η τυχόν προσωπική διαφορά που έχει προκύψει από την αναπροσαρμογή ανακαθορίζεται με βάση το νέο ανώτατο όριο.[...] 4. Το συνολικό ακαθάριστο ποσό κάθε μηνιαίας επικουρικής σύνταξης ή περισσότερων της μιας επικουρικών συντάξεων λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου, οι οποίες χορηγούνται από τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και εφόσον μέρος του χρόνου ασφάλισης διανύθηκε ή ανάγεται έως και τις 31.12.2014, ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο στα έξι εικοστά (6/20) του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στην παρ. 1 για τις κύριες συντάξεις. Το ανώτατο όριο του πρώτου εδαφίου καταλαμβάνει και τις κάθε είδους προσαυξήσεις της σύνταξης ή των συντάξεων.»

Εφαρμογή

Με βάση τα ανωτέρω, λόγω της αύξησης του ποσού της εθνικής σύνταξης σε τετρακόσια δεκατρία ευρώ και εβδομήντα έξι λεπτά (413,76 €), το ανώτατο όριο για τις κύριες συντάξεις, το οποίο έως 31.12.2022 ανερχόταν, ως 12πλάσιο της εθνικής σύνταξης, σε τέσσερις χιλιάδες εξακόσια οκτώ ευρώ (4.608€), αυξάνεται από 01.01.2023 αυτόματα σε τέσσερις χιλιάδες εννιακόσια εξήντα πέντε ευρώ και δώδεκα λεπτά (4.965,12 €), ενώ το ανώτατο όριο για τις επικουρικές συντάξεις, το οποίο έως 31.12.2022 ανερχόταν, ως τα 6/20 του 12πλάσιου της εθνικής σύνταξης, σε χίλια τριακόσια ογδόντα δύο ευρώ και σαράντα δύο λεπτά (1.382,4€), αυξάνεται από 01.01.2023 αυτόματα σε χίλια τετρακόσια ογδόντα εννέα ευρώ και πενήντα τέσσερα λεπτά (1.489,54€).

7. Κατώτατο όριο σύνταξης λόγω θανάτου και κατώτατο όριο σύνταξης λόγω εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής νόσου

Νομοθετικό πλαίσιο

Με βάση το άρθρο 33 του ν. 5006/2022 (Α' 239) στην υποπ. α, της περ. Β της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν.4387/2016 (Α' 85) προστίθεται εδάφιο προκειμένου να τεθεί ρήτρα αναπροσαρμογής του κατώτατου ορίου σύνταξης λόγω θανάτου με βάση το μηχανισμό αναπροσαρμογής των συντάξεων που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 14 του ίδιου νόμου. Η νέα υποπ. α, της περ. Β της παρ. 4 του άρθρου 12 προβλέπει ότι «α) Το συνολικό ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου του επιζώντος ή/και του διαζευγμένου συζύγου, δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού της εθνικής σύνταξης του άρθρου 7 του παρόντος νόμου που αντιστοιχεί σε είκοσι (20) έτη ασφάλισης. Εάν ο χρόνος ασφάλισης του θανόντος είναι μικρότερος των είκοσι (20) ετών, το ως άνω ποσό βαίνει μειούμενο κατά 1,25% για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των είκοσι (20) ετών και μέχρι τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης. Για χρόνο ασφάλισης μικρότερο των δεκαπέντε (15) ετών, το ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου του επιζώντος ή/και του διαζευγμένου συζύγου δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των τριακοσίων εξήντα (360) ευρώ. Το ποσό του κατώτατου ορίου αναπροσαρμόζεται με βάση τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 14. Τα ποσά των προηγούμενων εδαφίων επιμερίζονται μεταξύ επιζώντος και διαζευγμένου συζύγου, σύμφωνα με τα ποσοστά που προβλέπονται στην υποπερίπτωση β' της περίπτωσης Α' της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν.4387/2016 «2. Επί αναπηρίας που οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια, το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται βάσει των άρθρων 7, 8 και 28. Σε καμία περίπτωση το ποσό της σύνταξης του δικαιούχου δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο ποσό της εθνικής σύνταξης, για είκοσι (20) έτη ασφάλισης, στο ύψος που εκάστοτε διαμορφώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 7»

Εφαρμογή

Με βάση τα ανωτέρω, λόγω της αύξησης της εθνικής σύνταξης του άρθρου 7, το κατώτατο όριο σύνταξης λόγω εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής νόσου, το οποίο έως 31.12.2022 ανερχόταν σε επτακόσια εξήντα οκτώ ευρώ (768€), αναπροσαρμόζεται αυτόματα και από 01.01.2023 ανέρχεται στο ποσό των οκτακοσίων είκοσι επτά ευρώ και πενήντα δύο λεπτών (827,52€).

Επιπλέον, λόγω της αναπροσαρμογής του κατώτατου ορίου της σύνταξης λόγω θανάτου με βάση το συντελεστή της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 και με βάση την αύξηση της εθνικής σύνταξης, το κατώτατο όριο σύνταξης λόγω θανάτου αυξάνεται από 01.01.2023 σύμφωνα με τον κάτωθι πίνακα:

Έτη ασφάλισης θανόντος	Κατώτατο Όριο σύνταξης λόγω θανάτου έως 31.12.2022	Κατώτατο Όριο σύνταξης λόγω θανάτου από 01.01.2023
20 και άνω	384,00€	413,76€
19 έτη	376,32€	405,48€
18 έτη	368,64€	397,20€
17 έτη	360,96€	388,93€
16 έτη	360€	387,90€
15 έτη και λιγότερα	360€	387,90€

8. Βασική Σύνταξη π. ΟΓΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 4997/2022 (Α' 219) «Το ποσό της βασικής σύνταξης του πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων ορίζεται σε τριακόσια εξήντα (360) ευρώ και αυξάνεται από 1η.1.2023 και εφεξής με βάση την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί του καθορισμού με κοινή υπουργική απόφαση του συνολικού ποσού της σύνταξης που αυξάνεται από την 1η.1.2023 κατ' έτος.».

Με βάση τα ανωτέρω, η βασική σύνταξη του π. ΟΓΑ του ν. 4169/1961, η οποία μέχρι 31.12.2022 ανερχόταν σε τριακόσια εξήντα ευρώ (360€), από 01.01.2023 αυξάνεται σε τριακόσια ογδόντα επτά ευρώ και ενενήντα λεπτά (387,90€). Σημειώνεται ότι το άρθρο 12 του ν. 2458/1997, συνεχίζει να ισχύει και τα ποσοστά απομείωσης της βασικής σύνταξης υπολογίζονται από 01.01.2023 επί του ανωτέρω αυξημένου ποσού.

9. Σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα του ν. 1296/1982 (Α' 128) που καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΑ

Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.1296/1982 «1. Στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) δημιουργείται ειδικός λογαριασμός με τον τίτλο ειδικός λογαριασμός συνταξιοδότησης ανασφάλιστων υπερήλικων οικονομικά ανεξάρτητος από τους άλλους κλάδους ασφάλισης. 2. Από το λογαριασμό αυτό χορηγείται, κάθε μήνα σύνταξη και, υγειονομική περίθαλψη σε έλληνες υπηκόους και, ομογενείς, που μένουν μόνιμα στην Ελλάδα, με τις πιο κάτω προϋποθέσεις: [...]»

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.1296/1982 «1. Το ποσό της παραπάνω σύνταξης είναι το ίδιο με το ποσό που χορηγείται από τον Ο.Γ.Α. στις διάφορες κατηγορίες συνταξιούχων γήρατος σύμφωνα με τις διακρίσεις του άρθρου 5 του Ν. 4169/1961 περί Γεωργικών Κοινωνικών Ασφαλίσεων όπως ισχύουν κάθε φορά.»

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 4997/2022 (Α' 219) «Το ποσό της βασικής σύνταξης του πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων ορίζεται σε τριακόσια εξήντα (360) ευρώ και αυξάνεται από 1η.1.2023 και εφεξής με βάση την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί του καθορισμού με κοινή υπουργική απόφαση του συνολικού ποσού της σύνταξης που αυξάνεται από την 1η.1.2023 κατ' έτος.».

Εφαρμογή

Με βάση τα ανωτέρω, το μηνιαίο ποσό της σύνταξης ανασφάλιστου υπερήλικα του ν. 1296/1982 (Α' 128), το οποίο έως 31.12.2022 ανέρχεται σε τριακόσια εξήντα ευρώ (360€) αναπροσαρμόζεται από 01.01.2023 σε τριακόσια ογδόντα επτά ευρώ και ενενήντα λεπτά (387,90€), λόγω της αναπροσαρμογής του ποσού της βασικής σύνταξης του π. ΟΓΑ με το άρθρο 19 του ν. 4997/2022 (Α' 219). Η αναπροσαρμογή αφορά τις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις, καθώς οι ανωτέρω διατάξεις έχουν αντικατασταθεί με το άρθρο 93 του ν.4387/2016 για νέες απονομές.

10. Επίδομα ανασφάλιστου υπερήλικα του άρθρου 93 του ν.4387/2016 που καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΑ

Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 93 του ν.4387/2016 «4. Το πλήρες ποσό του μηνιαίου επιδόματος ανέρχεται σε τριακόσια εξήντα (360) ευρώ και αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 του παρόντος.».

Εφαρμογή

Με βάση τα ανωτέρω, το μηνιαίο ποσό του επιδόματος ανασφάλιστου υπερήλικα του άρθρου 93 του ν.4387/2016, το οποίο έως 31.12.2022 ανέρχεται σε τριακόσια εξήντα ευρώ (360€) αναπροσαρμόζεται από 01.01.2023 σε τριακόσια ογδόντα επτά ευρώ και ενενήντα λεπτά (387,90€). Η αναπροσαρμογή αφορά τόσο τα ήδη καταβαλλόμενα επιδόματα, όσο και τις νέες απονομές επιδομάτων.

11. Επίδομα απολύτου αναπηρίας του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 και Επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007

11.1. Επίδομα απολύτου αναπηρίας παλαιών ασφαλισμένων

Σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν.1140/1981 «3. Το ποσόν της καταβαλλομένης συντάξεως λόγω αναπηρίας εις συνταξιούχους Ασφαλιστικών φορέων αρμοδιότητος Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, **προσαυξάνεται κατά ποσοστόν 50%** εφ' όσον ο ανάπηρος ευρίσκεται διαρκώς εις κατάστασιν απαιτούσαν συνεχή επίβλεψιν, περιποίησην και συμπαράστασιν ετέρου προσώπου (απόλυτος αναπηρία). Υπό τας αυτάς προϋποθέσεις προσαυξάνεται κατά ποσοστόν 50% και το ποσόν της συντάξεως των μελών οικογενείας αποβιώσαντος ησφαλισμένου ή συνταξιούχου, άνευ μειώσεως του ποσού της συντάξεως των ετέρων συνδικαιούχων μελών της

οικογενείας. Κατ' εξαίρεσιν η κατά τα ανωτέρω προσαύξεις χορηγείται και επί συντάξεων λόγω γήρατος εφ' όσον ο δικαιούχος της συντάξεως κατέστη τυφλός. Πρόσωπα λαμβάνοντα την κατά την παρούσαν παράγραφον προσαύξισιν δεν δικαιούνται και του κατά την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου επιδόματος. Ειδικά για τον Ο.Γ.Α. η προσαύξισι που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο από της ισχύος του νόμου αυτού ισούται με την εκάστοτε καταβαλλόμενη ανώτατη μηνιαία σύνταξη του Ο.Γ.Α.. Το κατά την παρούσαν παράγραφον ποσόν προσαυξήσεως της συντάξεως **δεν δύναται να είναι ανώτερον του 20πλάσιου του εκάστοτε ισχύοντος τεκμαρτού ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτου**. Προϊσχύουσαι διατάξεις ρυθμίζουσαι άλλως την χορήγησιν επιδόματος λόγω απολύτου αναπηρίας δεν θίγονται υπό των διατάξεων της παρούσης παραγράφου, εκτός του ποσοστού προσαυξήσεως το οποίον **δεν δύναται να είναι κατώτερον του 50% ουχί δε και ανώτερον του ως άνω αναφερομένου ανωτάτου ορίου**.

Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 9 του ν.2458/1997 (Α' 15): «Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (ΦΕΚ 68 Α'), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως στους ασφαλισμένους και συνταξιούχους του Κλάδου. Το ποσό της προσαύξεσης της σύνταξης λόγω απολύτου αναπηρίας δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ποσού που αντιστοιχεί σε είκοσι πέντε (25) έτη ασφάλισης στην 1η ασφαλιστική κατηγορία και καταβάλλεται μόνο αν ο συνταξιούχος δεν δικαιωθεί την προβλεπόμενη από το άρθρο 14 του π.δ/τος 334/1988 (ΦΕΚ 154/1988) προσαύξισι, ως συνταξιούχος αναπηρίας του Ο.Γ.Α..»

Με βάση τα ανωτέρω, το ποσό του επιδόματος απολύτου αναπηρίας του άρθρου 42 του ν. 1140/1981, για τους «παλαιούς» ασφαλισμένους, ήτοι ασφαλισμένους για πρώτη φορά μέχρι και 31.12.1992, καθώς και τους τυφλούς δικαιούχους ανεξαρτήτως ημερομηνίας πρώτης ασφάλισης, αυξάνεται με βάση τον συντελεστή αύξεσης συντάξεων, δεδομένου ότι ως βάση υπολογισμού λαμβάνει το ποσό της σύνταξης.

Η αύξηση του επιδόματος καταλαμβάνει τα ήδη καταβαλλόμενα επιδόματα, η αναπροσαρμογή των οποίων θα γίνει οίκοθεν. Οι νέες απονομές επιδομάτων απολύτου αναπηρίας υπολογίζονται στο ήδη αυξημένο ποσό σύνταξης.

Τονίζεται ότι κατά την αύξηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ανώτατο όριο του επιδόματος, το οποίο σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 6 του ν.4051/2012 (Α' 40) ισούται με το 20πλάσιο του τεκμαρτού ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη την 31.12.2011 και ανέρχεται σε εξακόσια εβδομήντα ένα ευρώ και σαράντα λεπτά (671,40€).

11.2. Επίδομα απολύτου αναπηρίας νέων ασφαλισμένων

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 30 του ν.2084/1992 (Α' 165) «2. Προκειμένου περί συνταξιούχων λόγω απολύτου αναπηρίας ή συνταξιούχων λόγω γήρατος τυφλών και από τους δύο οφθαλμούς, εφόσον αυτοί τελούν διαρκώς σε κατάσταση η οποία απαιτεί συνεχή επίβλεψη, συμπαράσταση και περιποίηση έτεροι προσώπων, το ποσό της βασικής σύνταξης προσαυξάνεται κατά 25% του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ, αναπροσαρμοσμένου κάθε φορά με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων. Το επίδομα απολύτου αναπηρίας του άρθρου 42 του ν. 1140/1981, όπως ισχύει μέχρι σήμερα, χορηγείται στους

τυφλούς οι οποίοι ασφαλίστηκαν μετά την 1.1.1993 σε φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.»

Με βάση τα ανωτέρω, το επίδομα απολύτου αναπηρίας των «νέων» ασφαλισμένων, με την επιφύλαξη των τυφλών νέων ασφαλισμένων, ισούται με το 25% του κατά το έτος 1991 μέρους μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ, αναπροσαρμοσμένου κάθε φορά με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων. Έως 31.12.2022 η ανωτέρω βάση υπολογισμού ανερχόταν σε 693,35€ και το ποσό του μηνιαίου επιδόματος σε 173,34€. Το ανωτέρω επίδομα αυξάνεται με βάση το συντελεστή αύξησης της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 και από 01.01.2023 η βάση υπολογισμού ανέρχεται σε 747,08€ και το ποσό του μηνιαίου επιδόματος σε 186,77€.

Η αύξηση του επιδόματος καταλαμβάνει τόσο τα ήδη καταβαλλόμενα επιδόματα, η αναπροσαρμογή των οποίων θα γίνει οίκοθεν, όσο και τις νέες απονομές από 01.01.2023.

11.3 Επίδομα απολύτου αναπηρίας πρώην ΟΓΑ

Ειδικώς για τους δικαιούχους επιδόματος απολύτου αναπηρίας του π. ΟΓΑ:

1. Το επίδομα απολύτου αναπηρίας για συνταξιούχους λόγω αναπηρίας του Κλάδου κύριας ασφάλισης του π. ΟΓΑ, ισούται με το 50% της εκάστοτε σύνταξης, και ως εκ τούτου αυξάνεται λόγω της αύξησης συντάξεων. Το κατώτατο όριο του επιδόματος αντιστοιχεί στην σύνταξη που προέκυπτε με 25 έτη ασφάλισης στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών στην 1^η ασφαλιστική κατηγορία (248,28€) και δεν επηρεάζεται από την αύξηση συντάξεων.
2. Το επίδομα απολύτου αναπηρίας για συνταξιούχους του π. ΟΓΑ που λαμβάνουν μόνον τη βασική σύνταξη του π. ΟΓΑ, εφόσον έχουν εφ' όρου ζωής ποσοστό αναπηρίας 100% ισούται με το ποσό του εξωιδρυματικού επιδόματος, το οποίο υπολογίζεται με βάση το μισθό του ανειδίκευτου εργάτη την 31.12.2011, και ως εκ τούτου δεν επηρεάζεται από την αύξηση συντάξεων.
3. Το επίδομα απολύτου αναπηρίας για συνταξιούχους λόγω γήρατος τυφλούς του π. ΟΓΑ υπολογίζεται με την βασική σύνταξη του π. ΟΓΑ και αυξάνεται από 01.01.2023 με βάση την αύξηση της βασικής σύνταξης.

11.4. Επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 συνταξιούχων του δημοσίου

Σύμφωνα με το άρθρο 54 του π.δ. 169/2007 «Επίδομα νόσου και ανικανότητας: 1. Στους πολιτικούς υπαλλήλους και στρατιωτικούς γενικά που δικαιούνται σύνταξη από πάθημα το οποίο προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας, παρέχεται μαζί με τη σύνταξη μηνιαίο προσωπικό και αμεταβίβαστο επίδομα ανάλογο με τον από το πάθημα βαθμό μείωσης της ικανότητας για εργασία, το οποίο υπολογίζεται στο μηνιαίο βασικό μισθό του λοχαγού, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, σύμφωνα με τα παρακάτω: [...]»

Με βάση τα ανωτέρω, το επίδομα του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 δεν αυξάνεται με βάση τον συντελεστή αύξησης συντάξεων, καθώς ως βάση υπολογισμού λαμβάνεται ο βασικός μισθός λοχαγού.

11.5. Εξωιδρυματικό επίδομα e-ΕΦΚΑ – άρθρο 42 του ν. 1140/1981

Σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 6 του ν.4051/2012 (Α'40) «6. Το καταβαλλόμενο ποσό του εξωιδρυματικού επιδόματος των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, [...] υπολογίζονται με το ποσό που αντιστοιχεί στο ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη της 31.12.2011".».

Με βάση τα ανωτέρω, το εξωιδρυματικό επίδομα που χορηγεί ο e-ΕΦΚΑ δεν αυξάνεται με τον συντελεστή αύξησης συντάξεων, καθώς ως βάση υπολογισμού λαμβάνει το ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί την 31.12.2011.

12. Συντάξεις απασχολούμενων συνταξιούχων γήρατος

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν.4387/2016 «1.α. Στους εξ' ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από της δημοσίευσης του νόμου εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες κατά ποσοστό 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα.».

Με βάση τα ανωτέρω, και δεδομένου ότι οι συντάξεις γήρατος περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016, η αύξηση συντάξεων από 01.01.2023 υπολογίζεται επί του πλήρους ποσού της σύνταξης και το καταβαλλόμενο ποσό, λόγω απασχόλησης συνταξιούχου, προσαρμόζεται με βάση το ποσοστό μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 20.

13. Συντάξεις λόγω θανάτου μετά την πρώτη ζετία καταβολής

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 12 του ν.4387/2016 «5.α) Στον επιζώντα σύζυγο καταβάλλεται ολόκληρη η σύνταξη για μία τριετία από την πρώτη του επομένου του θανάτου μήνα. β) Μετά την πάροδο της τριετίας, αν ο επιζών εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, καταβάλλεται, αναλόγως της χρονικής διάρκειας της εργασίας ή αυτοαπασχόλησης, το πενήντα τοις εκατό (50%) της σύνταξης, η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται των κατώτατων ορίων των περιπτώσεων α', β' και γ' της υποπαραγράφου Β' της παραγράφου 4. γ) Εάν ο επιζών σύζυγος, κατά την ημερομηνία θανάτου, είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά σε ποσοστό 67% και άνω, λαμβάνει ολόκληρη τη σύνταξη, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναπηρία του, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.»

Με βάση τα ανωτέρω, και οι συντάξεις λόγω θανάτου μετά την πρώτη τριετία καταβολής, καταλαμβάνονται από την αύξηση των συντάξεων, λαμβάνοντας υπόψη και την αύξηση του κατώτατου ορίου της σύνταξης.

14. Προσωρινές συντάξεις και Προκαταβολές σύνταξης

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7Α του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως προστέθηκε με το άρθρο 34 του ν.4778/2021 (Α' 26) «1. Στους ασφαλισμένους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα

Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4670/2020 (Α' 43), χορηγείται προκαταβολή έναντι της συντάξεως που δικαιούνται, από την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης έως το τέλος του μήνα έκδοσης προσωρινής απόφασης συνταξιοδότησης ή, ελλείψει αυτής, έως το τέλος του μήνα έκδοσης οριστικής απόφασης συνταξιοδότησης.»

Σύμφωνα με τα άρθρα 29 του ν.4387/2016 (Α' 85), «1. Στους ασφαλισμένους οι οποίοι έχουν υποβάλει στον e-Ε.Φ.Κ.Α. από τις 13.5.2016 έντυπη αίτηση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, χορηγείται προσωρινή σύνταξη μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης συνταξιοδότησης,»

Σύμφωνα με τα άρθρα 29^Α του ν.4387/2016 (Α' 85), «1. Στους ασφαλισμένους οι οποίοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα του e-ΕΦΚΑ, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr) αίτηση συνταξιοδότησης, χορηγείται προσωρινή σύνταξη από την πρώτη του επόμενου της ημερομηνίας κατάθεσης της αίτησης συνταξιοδότησης μήνα, μέχρι το τέλος του μήνα έκδοσης της οριστικής απόφασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις επόμενες παραγράφους.»

Σύμφωνα με το άρθρο 57Α του π.δ. 169/2007 «1.α. Ο μόνιμος υπάλληλος ή ο δημόσιος λειτουργός, ισόβιος ή μη καθώς και ο στρατιωτικός που αποχωρεί από την Υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, λαμβάνει κατά μήνα και μέχρι την ημερομηνία έναρξης πληρωμής της σύνταξης του, προκαταβολή σύνταξης [...]»

Με βάση τα ανωτέρω, δεν προβλέπεται αναπροσαρμογή των ήδη καταβαλλόμενων την 31.12.2022 ποσών της προκαταβολής σύνταξης του άρθρου 7Α του ν.4387/2016, του ποσού της προσωρινής σύνταξης των άρθρων 29 και 29Α του ν.4387/2016 και της προκαταβολής σύνταξης του άρθρου 57Α του π.δ. 169/2007. Εξυπακούεται ότι κατά την οριστική απονομή της σύνταξης, εφόσον αυτή υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του μηχανισμού αναπροσαρμογής συντάξεων, εφαρμόζονται οι σχετικές αυξήσεις από 01.01.2023. Ως προς την καταβολή αναδρομικών ποσών σύνταξης κατά την οριστική απονομή, επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που η έναρξη καταβολής ανατρέχει πριν την 01.01.2023, η σύνταξη απονέμεται με το προ αύξησης ποσό και καταβάλλονται αναδρομικά με βάση αυτό το ποσό έως και 31.12.2022, ενώ τα αναδρομικά που θα αφορούν συντάξεις Ιανουαρίου 2023 και έπειτα, καταβάλλονται στο ποσό που προκύπτει με την αύξηση συντάξεων.

Όσον αφορά τις νέες απονομές προσωρινών συντάξεων από 01.01.2023:

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 29Α του ν.4387/2016 (προσωρινή σύνταξη για ηλεκτρονικές αιτήσεις συνταξιοδότησης) «2. α) Η προσωρινή σύνταξη λόγω γήρατος υπολογίζεται στο 80% του ποσού της οριστικής σύνταξης, όπως διαμορφώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4387/2016 (Α' 85)».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν.4387/2016 (προσωρινή σύνταξη για χειρόγραφες αιτήσεις συνταξιοδότησης) «2. Για τους μισθωτούς και τους ασφαλισμένους στον Ο.Γ.Α. η προσωρινή σύνταξη δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού της εθνικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε είκοσι (20) έτη ασφάλισης και να υπερβαίνει το ποσό που ισούται με το διπλάσιο αυτής, στο ύψος

που διαμορφώνεται κάθε φορά. Για τους αυτοτελώς απασχολούμενους και τους ελεύθερους επαγγελματίες, η προσωρινή σύνταξη δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την εκάστοτε εθνική σύνταξη που αντιστοιχεί σε είκοσι (20) έτη ασφάλισης και μεγαλύτερη από το ποσό που ισούται με το ύψος της εθνικής σύνταξης πολλαπλασιαζόμενο επί δύομισι φορές, στο ύψος που διαμορφώνεται κάθε φορά.»

Με βάση τα ανωτέρω, στις νέες απονομές προσωρινών συντάξεων, από 01.01.2023 λαμβάνεται υπόψη το αυξημένο ποσό της εθνικής σύνταξης κατά τον προσδιορισμό τόσο του δικαιούμενου ποσού, για τις ηλεκτρονικές αιτήσεις συνταξιοδότησης, όσο και για την εφαρμογή του κατώτατου ορίου για τις χειρόγραφες αιτήσεις συνταξιοδότησης.

15. Προσυνταξιοδοτικές παροχές και συμπληρώματα προσυνταξιοδοτικού

Ως κύρια σύνταξη, η οποία επηρεάζεται από τον συντελεστή αύξησης, λογίζεται και το 50% της καταβαλλόμενης προσυνταξιοδοτικής παροχής, η οποία χορηγείται από τον e-ΕΦΚΑ, μέχρι την συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης κύριας σύνταξης, σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος (παρ. 12 του άρ. 44 του ν. 3986/2011, παρ. 1 και 2 του άρ. 2 του ν. 4024/2011, παρ. 1 του άρ. 6 του ν. 4051/2012). Το ποσό τυχούσας διαφοράς προσυνταξιοδοτικής παροχής μετά την συμπλήρωση των προϋποθέσεων κύριας σύνταξης (συμπλήρωμα προσυνταξιοδοτικής παροχής) δεν επηρεάζεται από τον συντελεστή αύξησης και παραμένει αμετάβλητο.

16. Επικουρικές Συντάξεις

Οι επικουρικές συντάξεις δεν περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016, αλλά αναπροσαρμόζονται με βάση ειδικό μηχανισμό που προβλέπεται στο άρθρο 6 της υπ' αρ. 17537/989/06.05.2020 Απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Καθορισμός των τεχνικών παραμέτρων σχετικά με τις παροχές του κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του e-Ε.Φ.ΚΑ.» (Β' 1887).

17. Κατάργηση της παρακράτησης ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων του άρθρου 29 του ν.3986/2011

Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 177 του ν. 4972/2022 (Α' 181) με τίτλο «Διεύρυνση απαλλαγών από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης για το φορολογικό έτος 2022 και κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για όλα τα εισοδήματα για το φορολογικό έτος 2023 και εφεξής - Τροποποίηση παρ. 74 άρθρου 72 ν. 4172/2013», ορίστηκε ότι «*Η παρ. 74 του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) τροποποιείται α) στο πρώτο εδάφιο ως προς τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των απαλλαγών από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης για το φορολογικό έτος 2022, β) με την προσθήκη τρίτου εδαφίου για την κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για όλα τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 1η.1.2023 και μετά, και η παρ. 74 διαμορφώνεται ως εξής:*

«74. Για το φορολογικό έτος 2022 απαλλάσσονται από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α τα εισοδήματα που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, με εξαίρεση τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία στον δημόσιο τομέα και τις συντάξεις. Αν το εισόδημα προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 34, η απαλλαγή της παρούσας παρέχεται εφόσον για τα δύο (2) προηγούμενα φορολογικά έτη δεν έτυχε εφαρμογής ο εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας σύμφωνα με τα άρθρα 30, 31, 32, 33 και 34. Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α καταργείται για όλα τα εισοδήματα του άρθρου αυτού που αποκτώνται από την 1η.1.2023 και εφεξής.».

Εφαρμογή

Από 01.01.2023 καταργείται η παρακράτηση της φορολογικής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων του άρθρου 29 του ν. 3986/2011 που εφαρμόζεται στους φορολογουμένους - συνταξιούχους με εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ. Επομένως, δεν θα παρακρατείται πλέον από τον e-ΕΦΚΑ το ανωτέρω ποσό, αυξάνοντας το καθαρό μετά φόρων ποσό σύνταξης των δικαιούχων.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέως Κοινωνικών Ασφαλίσεων
3. Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης
4. Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών
5. Διεύθυνση Παροχών Κύριας Σύνταξης